

Ideový záměr stálé expozice
historie Hradní stráže
V Prašné věži Pražského hradu Mihulka

Od knížecí družiny k Hradní stráži prezidenta

Základní záměr zůstává totožný s původní expozicí. Expozice umístěná ve třech patrech věže Mihulka představuje historii i současnost Hradní stráže a historický vývoj jejích předchůdců. Expozici připravila Správa Pražského hradu, Vojenský historický ústav Praha a Hradní stráž.

Stavební členění věže Mihulka vytváří základní členění expozice:

Přízemí:

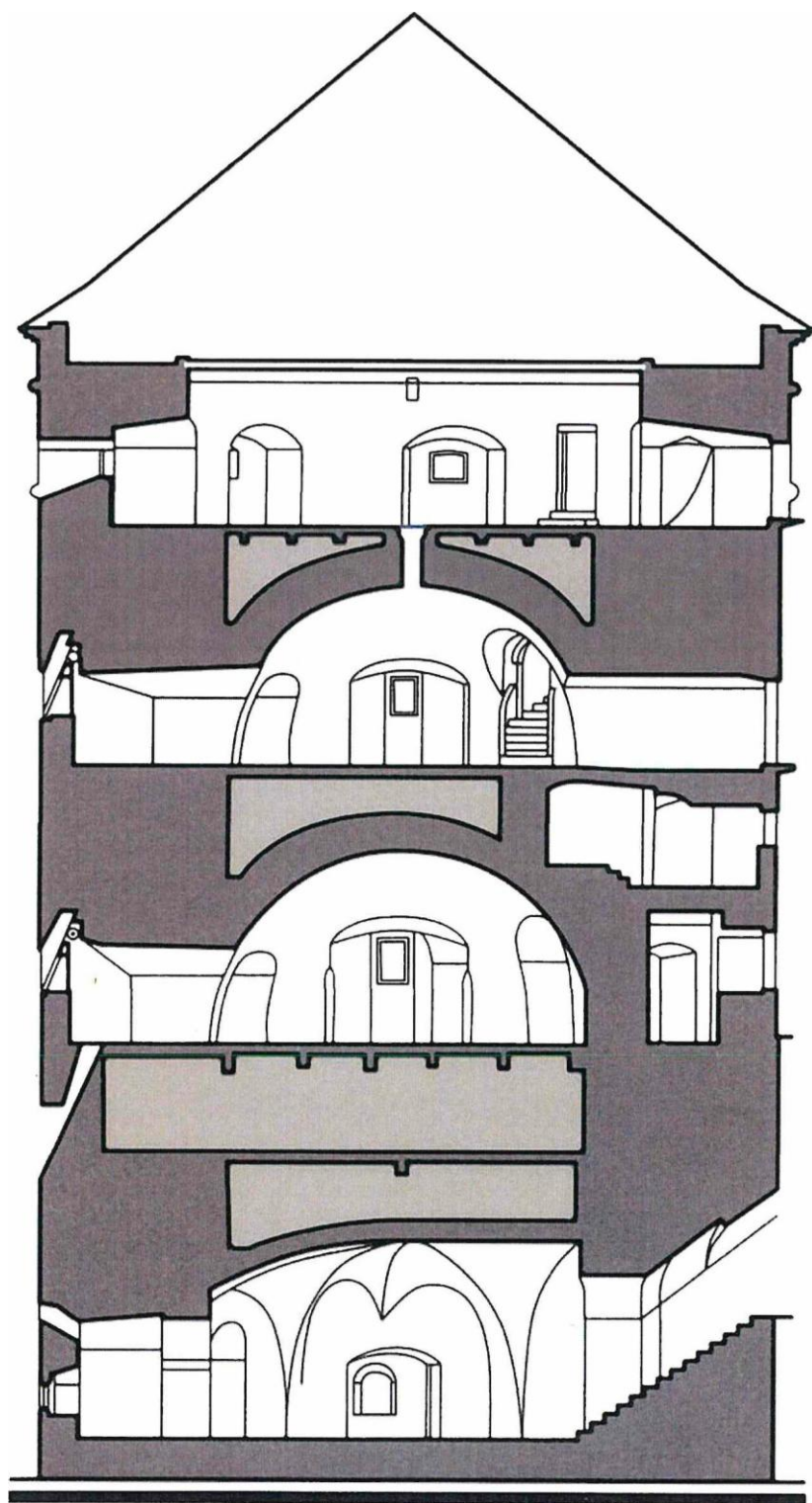
V přízemí věže Mihulka naleznou návštěvníci nejstarší historii od knížecí družiny až po začátek 20. století. Tato část je současně věnována historii věže Mihulka, která byla postavena podle návrhu stavitele Benedikta Rejta ve druhé polovině 15. století jako nejmohutnější dělová věž opevnění Pražského hradu. V průběhu 16. století zajišťovala ochranu panovníka na Pražském hradě garda složená z jízdních harcířů a pěších trabantů. Na ostraze hradu se podíleli i příslušníci střeleckého bratrstva z pražských měst spolu s dalším střeleckým spolkem známým jako Tovaryšstvo mezi mosty na Hradě pražském. K jejich základním úkolům patřila strážní služba u bran Hradu a dozor nad vězni, kteří byli drženi ve spodních prostorách Mihulky, Bílé věže a Daliborky. Po smrti císaře Rudolfa II. (1861-1889) a přesídlení císařského dvora z Prahy do Vídně význam Pražského hradu jako sídla českých králů rapidně upadal. Až do vzniku Hradní stráže Československé republiky neexistoval v Praze žádný vojenský útvar zvlášť vyčleněný k jeho ochraně.

Součástí této části je pět sloupových vitrín s exponáty, čtyři výklenky se scénami prezentujícími historický vývoj věže Mihulka a střežení Pražského hradu, ve středu umístěný model řezu věží Mihulka s podsvícenými popiskami a čtyři nástěnné textové panely.

První patro:

První patro věže je věnováno období 1918-1989, Dne 28. října 1918 obsadila Pražský hrad sokolská stráž, která se tak stala základem dnešní Hradní stráže. Krátce před návratem prezidenta T. G. Masaryka do vlasti vyčlenil 6. prosince 1918 čs. pěší pluk č. 28 pěší setninu pro strážní SIUŽbU v sídle hlavy státu. Tento den se tak stal dnem vzniku Hradní

stráže. Zvláštní kapitolu v historii ochrany prezidenta představuje období 2. světové války, kdy tuto roli plnilo v Protektorátu Čechy a Morava Vládní vojsko, zatímco o ochranu prezidenta Edvarda Beneše v anglickém exilu se staral Oddíl stráže prezidenta republiky. Po únoru 1948 ztrácela postupně Hradní stráž své výsadní postavení při ostraze prezidenta republiky a stala

se víceméně jen symbolickou jednotkou určenou k plnění reprezentačních úkolů. V prosinci 1952 přestala být Hradní stráž součástí armády a stala se součástí Ministerstva vnitra. Tento stav trval až do konce roku 1989.

Součástí této části je pět pultových vitrín s exponáty, čtyři výklenky se scénami prezentujícími historický vývoj Hradní stráže v období 1918-1989 s podsvícenými popiskami a tři nástěnné textové panely.

Druhé patro:

Nedávnou historii i současnost Hradní stráže zachycuje expozice ve druhém patře věže. Od prvních dnů ve funkci prezidenta se Václav Havel zabýval budoucím vývojem armády. Organizační změny začal přímo na Hradě, tedy u Hradní stráže. Již 30. ledna 1990 schválilo Federální shromáždění zákon o Hradní stráži, která se tak vrátila zpět do postavení, které jí náleželo v letech 1918 až 1938. Návštěvníci v této části naleznou mj. řadu stejnokrojů od roku 1990 až do současnosti. Největším exponátem, který je umístěn v horním patře věže, je motocykl BMW K75 RT, který se stal v roce 1990, vedle nových stejnokrojů z dílny Theodora Pištěka, jedním ze symbolů nové éry Hradní stráže i naší země.

Součástí této části je šest „C“ vitrín s exponáty, výklenek s motocyklem Hradní stráže BMW K75 RT, nově nainstalovaná rozměrná vitrína (3200 x 1000 x 2400 mm) umístěná ve středu místnosti s pěti figurínami oblečenými do současných stejnokrojů Hradní stráže a dvanáct nástěnných textových panelů.

Správa

Pražského
hradu

VOJENSKÝ

HISTORICKÝ
ÚSTAV PRAHA